

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22094/2023
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца Основног јавног тужилаштва у Горњем Милановцу, против туженог АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Душан Вујошевић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 174/23 од 18.05.2023. године, у седници већа одржаној 20.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 174/23 од 18.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П2 7/23 од 21.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се туженом забрани да на било који начин даље узнемирава члана породице - сестру ББ из ... и наложи туженом да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство своје сестре ББ. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 174/23 од 18.05.2023. године, преиначена је првостепна пресуда тако што је одређена мера заштите од насиља у породици, па се забрањује туженом да на било који начин даље узнемирава члана породице - сестру ББ из ... и налаже туженом да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство сестре ББ, почевши од дана доношења ове мере. Одређено је трајање изречене мере заштите од насиља у породици од годину дана. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку –ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 23/10) у вези члана 202. Породичног закона, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени и његова сестра ББ живе у истој породичној кући, тужени на спрату куће, а сестра туженог са мајком живи у приземљу куће. Између туженог и његове сестре ББ постоје несугласице око наслеђа, имовинско правних питања, као и у вези са издржавањем мајке која је непокретна и дементна. Њихов однос обележава међусобно грубо опхођење и понашање. Дана 17.10.2022. године у 18,00 часова тужени је испољио психичко насиље према сестри, тако што ју је вређао, називао „кучко“, и претио речима „кучко шта ти спремам и шта ће те снаћи“, а психичко насиље поновио је и дана 06.11.2022. године у 09,00 часова, тиме што ју је назвао истом погрдом (кучком), вређао и узнемиравао, говорећи да ће Центар за социјални рад да јој узме дете, као и речима да је узела неки новац из банке и да полиција врши неке провере. Поводом ББ пријава о овим догађајима, сачињен је извештај ПС Горњи Милановац, Одсек за сузбијање криминала од 06.11.2022. године у коме је описан догађај од 17.10.2022. године и након обављених разговора, теренском провером и увидом у доступне евиденције, извршена је процена ризика надлежног полицијског службеника и утврђено да не постоји ризик од непосредне опасности од насиља, те затим по пријави од 06.11.2022. године, уз службено обављен разговор и са њом и са туженим, у процени ризика надлежног полицијског службеника од 6.11.2022. године наведено да не постоји ризик од непосредне опасности од насиља. По пријави ББ поступао је и Центар за социјални рад, који је Основном јавном тужилаштву доставио извештаје од 28.11.2022. и од 04.01.2023. године, у којима се наводи да постоји хроноцитет пријава за насиље у породици и прекид комуникације између АА и ББ, да су код њих присутне негативне емоције, да се ББ осећа узнемирено, вербализује страх за њу и дете, љутњу у односу на брата, те да се не може искључити ризик од насиља у породици, због чега се наставља рад на праћењу случаја. У даљем, донет је Закључак Групе за координацију и сарадњу од 10.01.2023. године, са проценом да је реч о средњем степену ризика, да се не може искључити ризик од насиља у породици и да је потребно поднети тужбу по Породичном закону ради заштите ББ, што је од стране надлежног тужилаштва и учињено подношењем тужбе у овом поступку.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио о тужбеном захтеву, позивом на одредбе чланова 10., 197. и 198. Породичног закона, налазећи да се у конкретном случају ради о континуираном вршењу психичког насиља туженог према сестри - оштећеној и да понашање туженог према оштећеној има такве карактеристике да се може сматрати дрским, безобзирним и злонамерним, да је такво понашање код оштећене изазвало осећање узнемирености и неспокојства, те да се такво понашање туженог, може квалификовати као насиље у породици. Међутим, имајући у виду да

тузилац у тужби није предложио трајање мере заштите од насиља у породици, а што је по схватању првостепеног суда био дужан да учини у смислу одредби члана 198 став 3 Породичног закона, првостепени суд је одбио тужбени захтев.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење и закључак првостепеног суда да се описано понашање туженог према сестри ББ квалификује насиљем у породици у смислу члана 197 Породичног закона, а због погрешне примене материјалног права од стране првостепеног суда код одлучивања о мери породичноправне заштите, преиначио је првостепену пресуду и одредио меру заштите у виду забране сваког даљег узнемиравања у трајању од годину дана, односно налога туженом да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство оштећене - сестре туженог. У смислу одредбе члана 287 Породичног закона суд је овлашћен не само да одреди меру заштите од насиља у породици, већ и да одреди трајање изречене мере, иако то тужбом није тражено, а водећи рачуна о ограничењу из члана 198 став 3 Породичног закона.

Правилно другостепени суд закључује да описано понашање туженог, представља насиље у породици у смислу члана 197. Породичног закона, због чега му је побијаном одлуком правилно изречена мера заштите од насиља одговарајућег трајања, применом одредби члана 198. став 1., став 2. тачка 5. и став 3. Породичног закона.

По оцени ревизијског суда, ревизија није основана у оспоравању правилности пресуде другостепеног суда.

Насиље у породици дефинисано је чланом 197. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05, 72/11, 6/15), тако што је у ставу 1. прописано да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно стање и спокојство другог члана породице, док су у ставу 2. наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају, уз одређење да се насиљем у породици сматра вређање, као и свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице. Чланом 198. став 1. Породичног закона прописано је да против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици којим се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим члановима породице. Чланом 287. ставови 1. и 2. Породичног закона прописано је да суд није везан границама тужбеног захтева и предложеним мерама.

Супротно ревизијским наводима, правилно је у спроведеном поступку утврђено да је дошло до породичног насиља, односно да се понашање туженог у виду вређања сестре и упућених претњи, карактерише као психичко насиље. Имајући у виду да се у конкретном случају ради о озбиљно и трајно поремећеним односима који су узроковани нерешеним имовинским и породичним односима у којима обе стране показују одређени степен нетолеранције и нетрпељивости, с тим што описано понашање туженог према сестри, одступа од уобичајеног понашања у међусобним односима чланова породице и има елементе дрског, безобзирног понашања, чиме се угрожава душевно здравље и спокојство оштећене, оправданим је оцењено да се према туженом који је такво понашање испољио одреди мера заштите од насиља у породици. Мере породичноправне заштите су превентивног карактера.

Неосновани су наводи из ревизије којима се оспорава да је било насиља, будући да из резултата целокупног доказног поступка, следи да између туженог и његове сестре постоје негативне емоције и неразрешени конфликт који се манифестује у описаном понашању туженог које код оштећене ствара осећај узнемирености, несигурности и страха, што оправдава изрицање мере заштите од насиља, предвиђене чланом 198. став 2. тачка 5. Породичног закона. Изговорене увреде и претње подобне су да угрозе спокојство особе којој су упућене. Угрожавање спокојства је вид насиља у породици. Изречена мера заштите одговара степену испољеног насиља и има за циљ спречавање узнемиравања и понављања насиља. Код одлучивања о трајању изречене мере, другостепени суд је правилно закључио да је у смислу одредбе члана 287 суд овлашћен, не само да одреди меру заштите од насиља у породици и када то тужбом није тражено, већ и да одреди трајање изречене мере водећи рачуна о ограничењу из члана 198 став 3 Породичног закона.

По оцени Врховног суда, побијаном пресудом другостепеног суда одлучено је у потпуности правилном применом материјалног права.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић